

01.02.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**01 Şubat 2023
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

01 Şubat 2023 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7435 Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
7436 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mal Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Sözleşmeli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6781)

YÖNETMELİKLER

— Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
— Basın İlan Kurumu İlan Portalı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
— Basın İlan Kurumu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
— Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliği
— Resmî İlan ve Reklâmların Elektronik Ortamda Alınıp Dağıtılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Durgun Yerüstü Kara İç Sularının Ötrofikasyona Karşı Korunmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2023/7)
— Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2023/1)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 14/12/2022 Tarihli ve 2019/35114 Başvuru Numaralı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 3/11/2022 Tarihli ve 2018/21380 Başvuru Numaralı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 16/11/2022 Tarihli ve 2019/7314 Başvuru Numaralı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 17/11/2022 Tarihli ve 2019/26238 Başvuru Numaralı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 23/11/2022 Tarihli ve 2019/18481 Başvuru Numaralı Kararı

Gıda Komitesi'nde 'haksız ve spekülâtif' fiyat artışları ele alındı

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi Toplantısı'nda haksız ve spekülâtif fiyat artışı yaşandığına dikkat çekildiğini ve bu artışların engellemesi için gerekli çalışmaların devam etmesine karar verildiğini açıkladı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi Toplantısı'nın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ev sahipliğinde, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı İbrahim Şenel'le ilgili kurumların temsilcilerinin katılımıyla toplandığı belirtildi.

Yapılan açıklamada küresel düzeyde enerji ve tarımsal emtia fiyatlarındaki aşağı yönlü eğilimin başta tarım ürünleri ve gıda olmak üzere diğer fiyatlamaya davranışlarına da olumlu yönde tesir etmesinin beklendiği belirtildi.

Bazı tarım ve gıda ürünlerinde maliyetlerdeki gelişmelerden bağımsız olarak haksız ve spekülâtif fiyat artışı yaşandığına dikkat çekilirken bu artışların engellemesi için gerekli çalışmaların artırılarak devam etmesine karar verildi.

Tarım Kredi Kooperatiflerinin yem ve gübre sektöründe piyasada daha aktif rol almasına yönelik adımlar atılacağı belirtildi.

Ticarete ilişkin düzenlemeler içeren "torba kanun" Resmi Gazete'de

"Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanun ile birlikte perakende ticarete haksız ticari uygulamaların önüne geçilmesi için caydırıcı idari para cezaları verilecek.

Kanuna göre, serbest bölgelerde, kullanıcıların ihtiyacı olan doğal gaz altyapısını kurmak ve işletmek, kamu ve özel kuruluşlardan doğal gazı satın alarak bölge içinde dağıtım ve satışını yapmak işleticinin yetki ve sorumluluğunda olacak. İşleticinin izni olmaksızın doğal gaz ihtiyacı başka bir yerden karşılanamayacak ve bu amaçla tek başına tesis kurulamayacak.

İşleticinin talebi ve bölgede faaliyet gösteren doğal gaz dağıtım şirketinin kabulü halinde doğal gaz dağıtım şirketleri, serbest bölgeler içinde şebeke yatırımı yaparak veya yapılmış şebekeyi mülkiyetiyle devralarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen koşullar kapsamında serbest bölge içinde doğal gaz dağıtım faaliyeti gerçekleştirebilecek.

Vergi mükellefiyet bilgisi kapalı olan ticaret ve sanayi odası ile borsa üyelerinin üyelikleri askıya alınabilecek. Her yılın ocak ayında güncelleme çalışması yapan odalar, Gelir İdaresi Başkanlığından alınan mükellefiyet kapalı bilgisine istinaden ilgili üyeyi yönetim kurulu kararıyla askıya alabilecek ve aidat tahakkukunu durdurabilecek.

Lisanslı depo işletmelerinin lisans süreleri artırılıyor

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Genel Kurulu, toplam tutarı brüt asgari ücretin yüzde 50'sini geçmeyen ve zaman aşımı süresinin dolmasına bir yıldan az kalan aidat borçları ve ferilerine yönelik oda ve borsa meclislerince terkin kararı verilebilecek üst sınırı belirleyebilecek.

TOBB'un yıllık gelirinin yüzde 2'sinin, TOBB Eğitim ve Kültür Vakfı ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinin ihtiyaçları için kullanılması amacıyla aktarılması için 15 yıl olarak belirlenen süre 25 yıla çıkarıldı.

Kanunla, Ticaret Bakanlığınca lisanslı depo işletmelerine 2 yıl için verilen lisansların süresi 3 yıla çıkarılacak.

Esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının genel kurulları, genel kurul üyelerinin 5'te 2'sinin noterce tasdik edilmiş imzasıyla düzenlenecek tutanak ve gündemle noter kanalıyla yapılacak başvuru üzerine, alınacak kararla yönetim kurulu tarafından olağanüstü toplantıya çağırılacak.

Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un yürürlük tarihi olan 1 Ocak 2012'den önce, toptancı hallerinde kendilerine tahsisli iş yerlerini kullanan mevcut tahsis sahiplerine verilen 12 yıllık kiracılık hakkı 18 yıla çıkarılacak.

Haksız ticari uygulamalara önlem

Kanuna göre, perakende ticarete haksız ticari uygulamalarda bulunulamayacak. Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerde taraflardan birinin diğer tarafın ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına neden olan faaliyetleri haksız ticari uygulama olarak değerlendirilecek.

Haksız ticari uygulama olarak belirtilen faaliyetler şöyle belirlendi:

"Kalite standartlarının sağlanması amacıyla sözleşmede yer verilen koşullar hariç olmak üzere, herhangi bir gerçek veya tüzel kişiden mal veya hizmet teminine zorlamak. Kampanya maliyetini, kampanyalı satış yapmak istemeyen tarafa yansıtmak. Tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde ticari ilişkinin koşullarını, yazılı veya elektronik ortamda yapılan sözleşmeyle belirlememek. Karşı tarafın aleyhine tek taraflı değişiklik yapma yetkisi veren veya açık ve anlaşılır olmayan hükümlere sözleşmede yer vermek. Ürün talebini doğrudan etkileyen herhangi bir hizmet vermediği halde mağaza açılışı ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve başka adlar altında bedel almak veya verdiği hizmetin türünü ve hizmet bedelinin tutar ya da oranını sözleşmede belirtmediği halde prim ve bedel almak. Karşı tarafın kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretim tarihinden itibaren 30 gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine yönelik siparişleri, ürünün teslim tarihinden önceki 30 gün içinde iptal etmek. Karşı tarafın kusurundan

kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretim tarihinden itibaren 30 gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin tesliminden veya mülkiyetinin devrinden sonra bozulma ya da zayi olma gibi maliyetleri yansıtmak. Bozulan gıdalarda kusuru ispat yükü siparişi iptal eden veya maliyeti karşı tarafa yansıtana ait olacak."

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yapılan değişiklik 1 Ocak 2024'te yürürlüğe girecek.

Bozulabilen ürünlere ilişkin ödemeler

Kanuna göre, üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerden kaynaklanan ödemelerin, sözleşmede öngörülen süre içinde yapılması esas olacak.

Üretim tarihinden itibaren 30 gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine ilişkin ödemelerin süresi, alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli işletme olması durumunda 30, diğer durumlarda 45 günü geçemeyecek.

30 gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleri dışında yer alan tarım ve gıda ürünlerine ilişkin ödemelerin süresi, alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli işletme olması durumunda 60 günle sınırlanacak. Bu düzenlemede belirtilen süreler, teslim veya mülkiyetin devri tarihlerinden hangisi önce ise o tarih esas alınarak hesaplanacak. Ödemenin süresi içinde yapıldığına ilişkin ispat yükü borçluya ait olacak.

Söz konusu düzenlemenin yürürlük tarihi de 1 Ocak 2024 olarak belirlendi.

Alışveriş merkezlerindeki ortak kullanım alanları

Alışveriş merkezlerindeki ortak kullanım alanlarına ilişkin elektrik, su, doğal gaz, yenileme niteliğinde olmayan bakım, onarım, güvenlik ve temizlik giderleri gibi alışveriş merkezinin aynına ilişkin olmayan giderler ile burada fiilen çalışan bordrolu yönetim personelinin göreviyle ilgili giderler ortak gider olacak. Alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden yalnızca bu giderler için katılım payı tahsil edilebilecek. Reklam, pazarlama ve danışmanlık gibi ortak gider niteliğine haiz olmayan giderler ile belgelendirilmeyen giderler için herhangi bir bedel tahsil edilemeyecek.

Ortak kullanım alanlarından elde edilen kiralama, reklam, pazarlama, kültürel ve sanatsal faaliyet ve diğer ortak kullanım alanı gelirleri ile ortak gider katılım payı avanslarından elde edilen her türlü gelir ortak gelir olacak. Ortak gelirler, ortak giderlerin karşılanmasında kullanılacak.

Alışveriş merkezi maliki veya yönetimi, her yıl bir önceki yıla ilişkin ortak gelir ve gider raporu hazırlayarak alışveriş merkezindeki perakende işletmelere gönderecek. Raporda, ortak gelir ve giderlerin tür ve tutarları, her bir perakende işletmeden tahsil edilmesi gereken ve tahsil edilen ortak gider katılım payları ile ilgili bakanlıkça gerekli görülen diğer bilgilere yer verilecek.

Haksız ticari uygulamaların önüne geçilmesi için caydırıcı mahiyette idari para cezası uygulanacak

Kanunun yürürlüğe girmesinden önce reklam, pazarlama ve danışmanlık gibi giderler için alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden katılım payı talep edilebilmesine imkan sağlayan ve bu maddenin yayımı tarihinden önce kurulan sözleşme hükümleri, sözleşme süresince geçerli olacak. Sözleşme süresinin sona ermesinden önce veya sonra sözleşmenin yenilenmesi ya da süresinin uzatılmış sayılması hallerinde ise söz konusu giderler için katılım payı tahsil edilemeyecek.

Sözleşmelerde yönetim giderinin alt kalemleri ayrıca belirtilmedikçe perakende işletmelerden yönetim gideri olarak yalnızca alışveriş merkezinde fiilen çalışan bordrolu yönetim personelinin göreviyle ilgili giderler için katılım payı tahsiline gidilebilecek.

Perakende işletmelerce ödenmesi gereken katılım payları, bu işletmelerin satış alanlarının alışveriş merkezinin satış alanına oranlanmasıyla hesaplanacak.

Hazinenin 2020 vergi dışı normal gelirleri 62,7 milyar lira oldu

Hazinenin 2022 yılı vergi dışı normal gelirleri 62,7 milyar lira olarak hesaplandı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, kamu iktisadi teşebbüsleri (KİT), kamu sermayeli bankalar ve diğer kuruluşlardan elde edilen vergi dışı normal gelir verilerini açıkladı.

Buna göre, 2022'nin son çeyreğinde temettü gelirleri (KİT'ler + Türk Telekom + PTT + Diğer İştirakler) 2 milyar 286 milyon 668,7 bin lira, KİT'lerden elde edilen hasılat payları 535 milyon 422,9 bin lira, diğer Hazine alacağına dönüşmüş kalemlerden yapılan tahsilatlar 1 milyon 953,6 bin lira olarak gerçekleşti. Böylece Hazinenin vergi dışı gelirleri geçen yılın son çeyreğinde 2 milyar 824 milyon 45 bin lira oldu.

Bu kapsamda 2022 yılı toplam gelirleri ise 62 milyar 659 milyon 215,3 bin lira olarak gerçekleşti.

İhracat pazarlarımız için 2023 zor geçecek

IMF'nin Türkiye için 2022 büyüme tahminini yükseltip, 2023 ve 2024 tahminlerini bulunduğu seviyede bırakmasında, başlıca ticaret ortaklarımıza ilişkilerin beklentilerin önemli payı bulunuyor. Euro bölgesinin 2023'te, yukarı yönlü revizyona rağmen sadece %0,7 büyümesi bekleniyor.

Elif KARACA

Uluslararası Para Fonu (IMF) yayınladığı Dünya Ekonomik Görünümü güncelleme raporunda 2023 için küresel büyüme tahminini Ekim'de açıkladığı yüzde 2,7 seviyesinden yüzde 2,9'a yükseltti. IMF'nin bu açıklaması yukarı yönlü bir revizyona işaret etse de, esasında yüzde 3,4 olarak belirlenen 2022 yılı küresel büyüme tahmininin epey altında yer aldı. IMF bir yandan, Ekim 2022'de yayınlanan Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'na kıyasla bazı risklerin daha ılımlı hale geldiği ve Çin'in COVID- 19 kısıtlamalarını kaldırarak yeniden açılmasının beklenenden hızlı bir toparlanmanın önünü açtığına dikkat çekse de temel risklerin devam ettiğini belirtiyor. Merkez bankalarının yüksek enflasyonla mücadele amacıyla yaptıkları faiz artışları ve Ukrayna'da devam eden savaşın ekonomik aktivite üzerinde baskı oluşturmaya devam etmesi bekleniyor.

IMF küresel büyüme için yaptığı yukarı yönlü revizyona benzer şekilde euro bölgesi için 2023 yılı büyüme beklentisini de yüzde 0,5'den yüzde 0,7'ye yükseltti. Euro bölgesi için 2024 yılı büyüme tahmini yüzde 1,8'den yüzde 1,6'ya revize edildi. Bu yıl yüzde 0,3 küçülmesi öngörülen Almanya ekonomisinin büyüme tahmini yüzde 0,1'e

ıkarılırken, benzer şekilde bu yıl yüzde 0,2 daralması beklenen İtalya ekonomisinin büyüme tahmini yüzde 0,6'ya yükseltildi. Fransa'nın 2023 büyüme tahmini ise yüzde 0,7 olarak korundu. Ekim'de yayınlanan raporda bu yıl yüzde 0,3 büyümesi öngörölen İngiltere ekonomisinin 2023'te yüzde 0,6 küçölmesinin beklendiğı kaydedildi.

Ukrayna'daki savaş tırmanırsa...

2022'de yüzde 3,5 büyümesi beklenen euro bölgesinin 2023 yılında, yapılan 0,2 puanlık yukarı yönlü revizyona rağmen sadece yüzde 0,7 büyümesi bekleniyor. Fon, Ukrayna'daki savaşın tırmanması durumunda, enerji ve gıda fiyatlarının daha da artırılabileceğine; Çin'de gelişebilecek yeni yayılmalar ve emlak sektöründeki sıkıntıların derinleşmesinin de aşağı yönlü riskler arasında yer aldığına dikkat çekiyor. Manşet enflasyon birçok ölkede düşmüş olsa da, finansal koşulların zamanından önce gevşemesi, çekirdek enflasyon değerlerinin düşmemesi halinde piyasaları ani yeniden fiyatlamalara karşı savunmasız bırakıyor. IMF baş ekonomisti Pierre-Olivier Gourinchas, özellikle Avrupa gibi reel faiz oranlarının düşük kaldığı ölkelerde, para politikası yöneticilerinin enflasyonun düşüş yolunda olduğundan iyice emin olmaları gerektiğini, fiyat dinamiklerinde neler olup bittiğinin ve ekonominin nasıl tepki verdiğinin iyi değerlendirilmesi gerektiğini söylüyor.

Parasal sıkılaştırmanın etkileri, hayat pahalılığı ve zayıf dış talep işleri zorlaştırıyor

Euro bölgesi için dün açıklanan ve 2022'nin son çeyreğinde yüzde 0,1 büyümeye işaret eden son veriye rağmen, çok sayıda ekonomist bu yılın ilk yarısında euro bölgesi için resesyonun kaçınılmaz olduğü görüşünde. ECB'nin politika sıkılaştırmasının etkilerinin giderek daha çok hissedilmesi, hanehalklarının hayat pahalılığıyla zorlu mücadelesi ve dış talepte durgunluğun devam etmesi bu beklentinin dayandırıldığı başlıca unsurlar olarak gösteriliyor. Özetle IMF'nin, en büyük ihracat pazarlarımız arasında yer alan euro bölgesi ölkeleri ve İngiltere ekonomisi için beklentileri, bir miktar yukarı yönlü revizyona rağmen hiç de parlak değıil. IMF'nin yaptığı son güncellemede Türkiye için 2022 büyüme beklentisini yüzde 5'ten yüzde 5,5'e yükseltip, 2023 ve 2024 büyüme tahminlerini yüzde 3'te tutup değııştirmemesinde, bulunduğumuz bölgeye ve başlıca ticaret ortaklarımıza ilişkilerin beklentilerin önemli bir payının olduğü yüksek ihtimal.

Merkez Bankası mektup yazdı ama enflasyonun gerekçesi yok

Merkez Bankası, enflasyonun 2022'de hedef aralığının üzerinde gerçekleşmesi nedeniyle hükümete açıklamalarda bulunan bir mektup gönderdi. Mektupta enflasyonda hedefe ulaşamamanın gerekçelerine yer verilmediği dikkat çekti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2022 yılında enflasyon hedeflerinin tutturulamaması konusunda hükümete enflasyon mektubu gönderdi. Merkez Bankası gönderdiği mektupta, liralasma stratejisine vurgu yaparken, "Yılın ikinci yarısından itibaren enflasyonda kademeli bir yavaşlama süreci başladı" açıklamasında bulundu.

TCMB, mevduatta liralasma oranının yılın ilk yarısı itibarıyla yüzde 60'a çıkarılması ve yılın geri kalanında liralasmadaki artış sürecinin devam etmesinin hedeflendiğini belirtti.

Ancak Merkez Bankası'nın mektubunda enflasyonda hedefe ulaşamamanın gerekçelerine yer verilmedi. Oysa mektubun girişinde, 1211 sayılı Merkez Bankası Kanunu'nun 42. maddesi uyarınca, enflasyon hedefine ulaşamaması halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) hedeften sapmanın nedenlerini ve alınması gereken önlemleri Hükümet'e yazılı olarak bildirmesi ve kamuoyuna açıklamasının zorunlu olduğu açıkça belirtiliyor.

TCMB tarafından hükümete gönderilen 'Açık Mektup' şu şekilde:

2022 yılı enflasyonu hedef aralığının üzerinde gerçekleşmiştir.

2022 yılında TCMB'nin tüm politika araçlarında kapsamlı bir gözden geçirme süreci yürütülmüştür. TCMB'nin bütünlüklü politika çerçevesi olan Liralaşma Stratejisi atılacak adımlara dair etki analizlerine dayalı olarak oluşturulmaktadır. Uygulanan stratejinin, kalıcı fiyat istikrarı için iki ön koşul olan finansal sistemde Türk lirasının ağırlığının yapısal olarak artırılması ve cari fazla kapasitesi oluşturulması açısından destekleyici etkileri olmuştur.

Çeşitlendirilmiş rezerv kaynaklarıyla güçlendirilen TCMB rezervleri, yüksek enerji fiyatları ve finansal oynaklıklar nedeniyle küresel çapta yaşanan büyük rezerv kayıplarına rağmen artış göstermiştir.

Ülke para takası anlaşmalarının etkinleştirilmiş kullanımı sayesinde yerel parayla ticaret yaygınlaşırken, döviz piyasalarının da uzun dönemde daha dengeli bir yapıya kavuşması yönünde önemli gelişmeler gözlenmiştir. Etkin rezerv politikasının liralaşma adımlarıyla desteklenmesi sonucunda mevduattaki Türk lirası payında güçlü bir artış eğilimi gerçekleşmiştir.

Hedefli kredi, likidite, karşılıklar ve teminat politikalarının kredilerin büyüme hızı, kompozisyonu ve iktisadi faaliyetle buluşması açısından önemli etkileri olmuştur. Rusya-Ukrayna Savaşı sonrasında ani artış gösteren kredi büyümesi kontrol altına alınmış, kredilerin kompozisyonunda ticari, KOBİ, yatırım ve ihracat kredilerinin payı tarihsel yüksek seviyelere ulaşmıştır.

Küresel iktisadi faaliyetteki zayıflama sürecinin getirdiği risklere karşı finansman maliyetlerinin uygunluğu yoluyla yatırım ve cari fazla kapasitesinin desteklenmesi sağlanmıştır. Savaşın etkisiyle yükselen ticari kredi ve tahvil faizleri, alınan etkin önlemlerle önemli oranda gerilemiştir. Böylelikle parasal aktarımın güçlendirilmesi sağlanmıştır. Tüm bunlar sonucunda, enerji fiyatlarının etkileri dışlandığında, 2022 yılında cari fazla kapasitesi geliştirilmiştir.

Uygulanan etkin politikalarla kalıcı fiyat istikrarının önündeki yapısal sorunların giderilmesi yönünde önemli kazanımlar elde edilmiştir. Buna ek olarak, söz konusu politikaların olumlu sonuçlarının görülmesi ve küresel enerji fiyatlarının da görece istikrar kazanması ile birlikte yılın ikinci yarısından itibaren enflasyonda kademeli bir yavaşlama süreci başlamıştır.

Aylık enflasyon oranlarındaki yavaşlama manşet ve çekirdek enflasyon, enflasyon yayılımı ve beklentileri ile ana eğilim göstergelerinin önemli oranlarda gerilemesine yol açmıştır.

TCMB, 2023 yılında Liralaşma Stratejisi'ni tüm unsurlarıyla veri odaklı ve etki analizlerine dayalı olarak kararlılıkla uygulamaya ve geliştirmeye devam edecektir. Mevduatta liralaşma oranının yılın ilk yarısı itibarıyla yüzde 60'a çıkarılması ve yılın geri kalanında liralaşmadaki artış sürecinin devam etmesi hedeflenmektedir.

Bankaların teminat, fonlama ve kredi kanallarını kullanım imkanları liralasma hedefleri doğrultusunda kalibre edilecektir. Türk lirası likidite yönetiminde Açık Piyasa İşlemleri fonlama kanalının temel unsuru haline getirilerek, bu kanalla yapılan fonlamanın payı kademeli bir şekilde artırılacaktır. Kredilerin büyüme hızı ve kompozisyonunun 2023 yılında öngörülen enflasyon patikasıyla uyumlu olması sağlanacaktır.

Kredilerin yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazlayı artıran faaliyetleri destekleyecek şekilde kullanımını öngören hedefli kredi anlayışı güçlendirilerek uygulanacaktır. Rezerv kaynakları çeşitlendirilmeye ve TCMB rezervleri artırılmaya devam edilecektir. Politika çerçevesinin, döviz piyasalarında arz ve talebin sağlıklı ve istikrarlı bir denge içinde serbest piyasa koşullarında oluşumuna katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

TCMB, fiyat istikrarını kalıcı şekilde tesis etme hedefi doğrultusunda geliştirdiği Liralasma Stratejisi'ni kararlılıkla uygulamaya devam edecektir.

Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde oluşturulan yüksek eşgüdümün desteğiyle tüketici fiyatları yıllık artış oranının Enflasyon Raporu öngörülerıyla uyumlu düzeye gerilemesi sağlanacaktır."

'EYT'de prim gün sayısı ile ilgili sorun var'

TBMM Genel Kurulunda konuşan CHP'li Özel, "EYT düzenlemesinde prim günüyle ilgili 5975'e kadar kademelendirme var. Bu, yeni bir mağduriyet." dedi. İYİ Partili Usta ise, "EYT'de yaş sınırı kaldırıldı ancak bu kez prim gün sayısı ile ilgili sorun var." ifadesini kullandı.

TBMM Genel Kurulunda, gündem dışı konuşmalardan sonra grup başkanvekilleri yerlerinden söz aldı.

İYİ Parti Grup Başkanvekili Erhan Usta, emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) ile ilgili kanun teklifinin Meclis Başkanlığına sunulduğunu hatırlatarak, "EYT'de yaş sınırı kaldırıldı ancak bu kez prim gün sayısı ile ilgili sorun var." diye konuştu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in, EYT konusunda "1999 öncesi prim gün şartını değiştirmiyoruz; 5000 ve 5400." demesine rağmen kanun teklifinde prim gün sayısının 5975'e kadar yükseltildiğini dile getiren Usta, "Bu, devlet ciddiyetine yakışmaz, mutlaka düzeltilmesi lazım." ifadesini kullandı.

HDP Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş, "iktidarın, seçim telaşından Meclisi torba yasa noterliğine çevirdiğini" söyledi.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) emekçilerinin iş yükünün, asgari ücrete yapılan zam ve hizmet borçlanması nedeniyle üç katına çıktığını belirten Beştaş, "Bir yılda yaklaşık 400 bin kişi emeklilik işlemini yaparken yine SGK emekçileri çalıştı ve en düşük maaşı alan kamu emekçisi konumundalar." dedi.

Büro emekçilerinin, diğer kamu emekçilerinin ücretlerinden daha düşük ücret aldığını, 3600 ek gösterge kapsamının dışında tutulduklarını ifade eden Beştaş, "EYT yoğunluğuna da maruz kalacaklar. 3600 ek gösterge düzenlemesine SGK ve büro emekçileri de dahil edilmeli. SGK emekçileri doğumdan ölüme kadar herkese hizmet ediyor, bu taleplerde onların yanındayız." değerlendirmesini yaptı.

"Mahzurlu taraflarının çözülmemesini kabul etmiyoruz"

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, "İktidarın, seçimi kaybedeceğini gördüğünü ve son çare olarak toplumdaki en büyük beklenti gruplarından biri olan EYT'ye sarıldığını" söyledi.

EYT düzenlemesinin, 7 aydır siyaseten bekletildiğini, son bir aydır istismara varan şekilde geciktirildiğini söyleyen Özel, "İktidar, 'EYT'liler ilk maaşı çeksinler, elleri sıcakken gelip bize oy atsınlar.' denecek kadar bu siyasi istismarı devam ettiriyor." dedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Bilgin'in, EYT konusunda 5000 prim gününün geçerli olacağını söylediğini dile getiren Özel, şöyle devam etti:

"Kanun teklifinde, prim günüyle ilgili 5975'e kadar kademelendirme var. Bu, yeni bir mağduriyet, kabul edilebilir değil. Yeni bir mağduriyet yaratmamak için mutlaka 9 Eylül 1999 ile 2008 arası sigortalılara yönelik bir kademelendirme lazım. Teklifte bu yok. Bağ-Kur kapsamında çalışan esnaflar ve çiftçiler için 9000, kadınlar için 7200 gün konusunda ciddi mağduriyet var. Bir tarafta 5000 diğer tarafta 7200, 9000 gün kabul edilebilecek bir şey değil. Buna müdahale etmek lazım. Düzenlemeyi bu kadar geç getirip mahzurlu taraflarının çözülmemesini kabul etmiyoruz."

Staj ve çıraklık mağdurlarını sürekli dile getirdiklerine değinen Özel, bu sesin duyulması gerektiğini belirtti.

Büro Emekçileri Sendikasına bağlı çalışanların mağdur olduğunu söyleyen Özel, "En önemlisi SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı çalışanlarının geçmişte iki maaş ikramiye hakları vardı. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu bunu ellerinden aldı. EYT'yi yetiştirmek için belki sabahlara kadar uyumadan çalışmak zorunda kalacaklar ama cüzi bir iyileştirme var. Bunu kabul etmiyorlar. 3600 ek göstergede mağdur oldular, bu taleplerini iletiyorlar." açıklamasını yaptı.

TBMM Başkanvekili Haydar Akar, İYİ Parti'nin gündeme ilişkin grup önerisinin görüşmeleri üzerinde konuşmaların tamamlanmasının ardından iki kez toplantı yeter sayısı bulunamaması üzerine, birleşimi yarın saat 14.00'te toplanmak üzere kapattı.

TÜSİAD'dan 2023 için karamsar tablo

Dış ticaret açığı rekor seviyeye ulaşırken iktidarın ekonomi politikalarını eleştiren TÜSİAD Başkanı Orhan Turan, 2023 yılına ilişkin karamsar bir tablo çizdi. Turan "Maalesef 2023'te kuvvetli bir istihdam ve refah yaratan bir büyüme süreci beklemiyoruz" dedi.

Dolar/TL tarihi zirvesine yakın seyrederken **dış ticaret açığı** patladı. 2022 Ocak-Aralık döneminde dış ticaret açığı yüzde 137 artarak 46 milyar 211 milyon dolardan, 109 milyar 539 milyon dolara yükseldi, yıllık bazda rekor kırdı. Ekonomideki son gelişmeleri değerlendiren Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Başkanı Orhan Turan çarpıcı açıklamalarda bulundu.

Cumhuriyet'ten Şehriban Kırış'ın sorularını yanıtlayan Turan, döviz ve yurtiçi fiyatlarını kontrol altında tutmak amacıyla piyasalara yapılan müdahaleler ile getirilen düzenlemelerle beraber fiyat oluşumlarının ekonomik rasyonelden koptuğunu söyleyerek "Döviz ve yurtiçi fiyatları kontrol altında tutmak amacıyla piyasalara yapılan müdahaleler ve getirilen düzenlemelerle beraber fiyat oluşumları ekonomik rasyonelden koptu. Piyasaların kendiliğinden dengeye gelme özelliği artık çalışmaz oldu. Bu özel sektör açısından risk ve getiri hesaplamaları yapabilmeyi çok zorlaştırıyor. Belirsizlik yatırım kararlarının ertelenmesine, bu da üretim, istihdam ve büyümenin zayıflamasına yol açıyor. Ekonomide kararların sağlıklı biçimde alınabilmesi için nispi fiyatların piyasa dinamiklerini yansıtmaması gerekiyor" dedi.

'2023'TE KUVVETLİ BİR İSTİHDAM VE REFAH YARATAN BİR BÜYÜME BEKLEMİYORUZ'

Seçim döneminde siyasi partiler arası rekabetin, kutuplaşmayı telafisi güç bir noktaya taşımamasını temenni ettiklerini dile getiren Turan, "Maalesef 2023'te kuvvetli bir istihdam ve refah yaratan bir büyüme süreci beklemiyoruz" dedi ve şöyle devam etti:

"Bu yıl Türkiye ekonomisini iki alt dönemde düşünmek yerinde olur. Seçime kadarki dönemde mevcut eğilimlerin devam edeceğini öngörüyoruz. Enflasyon kısmen gerileyerek bir platoya oturacak. Büyümeyi talebi destekleyen politikalar şekillendirmeye devam edecek. Yılın ikinci yarısı ise her şeyden önce ekonomi politikalarının çerçevesine ilişkin bir belirsizlik içeriyor. Yeniden piyasa ekonomisi çerçevesine mi dönülecek yoksa konvansiyonel olmayan politikalar ile piyasa ve fiyatlama üzerindeki yönlendirmeler devam mı edecek?

Her iki durumun orta uzun vadeli sonuçları birbirinden çok farklı olur. Ancak her iki durumda da 2023'ün ikinci yarısında büyüme muhtemelen hız keserken itici güç iç talepten dış talebe kayacak. Çünkü yılın ikinci yarısında dünya ekonomisinde toparlanmanın hızlanmasını ve ihracatın canlanmasını bekliyoruz. Büyümedeki yavaşlama, Avrupa'nın resesyondan çıkması ve güçlü hizmet gelirleri cari açığı da sınırlar. Makroekonomik istikrara dönük bir politika çerçevesi belirlenmezse yılın ikinci yarısında enflasyonun aşağı seviyelere inme eğilimini devam ettirmesini beklemiyoruz."

ÖZEL SEKTÖRÜN YATIRIM FİNANSMANI SORUNLARI

Turan, özel sektörün yatırım finansmanı sorunları aşılamadığı sürece enflasyonla mücadelede anlamlı ve kalıcı başarı sağlanamayacağına dikkati çekti.

"FİNANSMAN KONUSUNDAKİ ZORLUKLAR AĞIRLAŞARAK DEVAM EDİYOR"

"Finansman konusundaki zorluklar ağırlaşarak devam ediyor" diyen Turan, şunları kaydetti:

"Reel sektörün finansmana erişimine regülasyonların çok büyük etkisi oluyor. Regülasyonların getirdiği kısıtlar altında bankalar tüketici kredilerine ağırlık veriyor. Bu da politika faiz oranının tek haneye düşürülmüş olmasının ekonomik sonuçlarına dikkatle bakmayı gerektiriyor. Yüksek enflasyona karşılık, cansız büyüme. Yatırım yapılamaması sadece bu dönemin değil gelecek dönemin büyümesini de sınırlar. Enflasyonla mücadeleyi de zorlaştırır. Özel sektörün yatırım finansmanı sorunları aşılamazsa ne enflasyonla mücadelede kalıcı başarı sağlanabilir ne de ekonomi sağlıklı bir büyüme patikasına girebilir."

Tuz Gölü'nün su alanı yüzde 10 seviyelerine kadar düştü

Aksaray, Konya ve Ankara arasında yer alan, başta flamingolar olmak üzere binlerce kuşa ev sahipliği yapan Tuz Gölü, kuraklığın etkisiyle her geçen gün biraz daha küçülüyor.

Türkiye'nin ikinci büyük gölü olan Tuz Gölü, kuraklığın etkisiyle küçülüyor.

Aksaray, Konya ve Ankara arasında yer alan, başta flamingolar olmak üzere binlerce kuşa ev sahipliği yapan Tuz Gölü'nde son yapılan araştırmayla sadece 9 bin hektarlık alanın suyla dolu olduğu belirlendi.

Göl alanı, küresel ısınmanın etkisiyle her geçen gün biraz daha daralıyor.

Göl ile ilgili araştırmalar yapan Aksaray Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hatim Elhatip, İç Anadolu Bölgesi'nin Türkiye'nin en az yağış alan yeri olduğunu söyledi.

Aksaray'ın da bu bölgenin içerisinde olduğunu belirten Elhatip, şöyle konuştu:

"2021'de bölgemiz bol yağış almıştı. Bu yağışlar hem yer altı hem de yer üstü sularına olumlu etkiler yaptı. Yer altı sularında 30-50 santimetre civarında bir yükselme söz konusu oldu. Küresel ısınmadan dolayı bu yıl tamamen kurak bir mevsim geçiriyoruz. Kuraklık analizlerini yaparken 50-60 yılları baz alıyoruz. Aksaray

şu anda kuraklığın şiddetli bir şekilde etkisi altında. Ülkemizin birçok bölgesi bu dönemlerde karla dolardı ancak bu yıl yağış çok az. Kayak merkezlerini bile suni karla doldurabiliyoruz."

Elhatip, Türkiye'nin küresel ısınma ve kuraklıkla birlikte su kaynakları kıtlığı yaşanan ülkeler arasına girebileceğine dikkati çekti.

Başta Tuz Gölü olmak üzere kentteki birçok su havzasında ciddi anlamda kuraklık görüldüğünü vurgulayan Elhatip, şöyle devam etti:

"Tuz Gölü'nün 30-40 yıl önceki değerlerinde yüzey doluluk alanı 92 bin 652 hektardı. Yani neredeyse alanın hepsi su ile doluydu. Bu alan 2-3 ay öncesine kadar 32 bin 500 hektar alana kadar gerilemişti. Son yaptığımız araştırmalarda Tuz Gölü'nün su dolu alanı yüzde 10 seviyelerine kadar düştü. Yani 9 bin hektar civarında sulu bir alan kaldı. Bu seviye hem kuraklık hem de yer altı sularının çekilmesiyle ilgili bizlere bilgi veriyor."

"2024-2029 döneminde şiddetli kuraklık göreceğiz."

Elhatip, küresel ısınmanın etkilerini çok ciddi anlamda yaşadıklarını, Suudi Arabistan bölgesini sel götürmesinin buna örnek teşkil ettiğini dile getirdi.

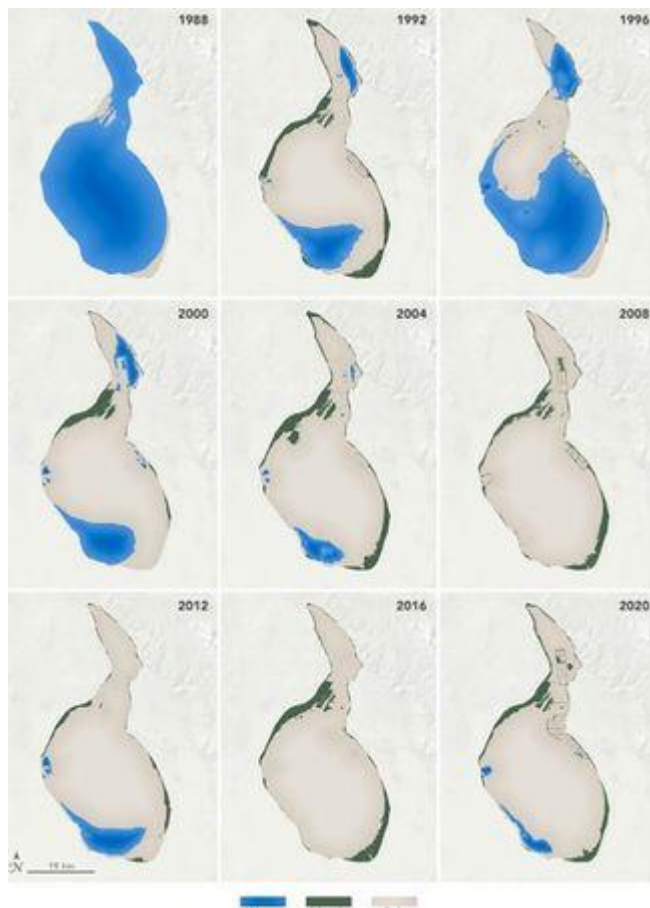
Suudi Arabistan'da çöl bölgesi olmasına rağmen taşkınlar ve seller görülmeye başladığını aktaran Elhatip, "Buzul bölgelerindeki buzların erimesi de bunlara örnektir. Elimizdeki su kaynaklarını artık çok dikkatli kullanmamız gerekiyor. Tarım arazilerini vahşi sulama şeklinde sulamaya devam edersek çok zarar verecek. Şu anda orta derecede kuraklık dönemi yaşıyoruz. 2024-2029 döneminde şiddetli kuraklık göreceğiz. Yani kırmızı alarm vereceğiz." ifadelerini kullandı.

"2022'nin Ocak ve Şubat dönemini bol karlı ve yağışlı geçirmiştik"

Tuz Gölü'nü besleyen Akgöl'de suların çekilmesiyle küçükbaş hayvanlarını otlatan çoban Hasan Hüseyin Sanşav ise çocukluğunda göl çevresinde birçok su kaynağının olduğunu söyledi.

2000 yılından bu yana kademe kademe Akgöl'deki su miktarında azalma meydana geldiğini ve gölün kuruduğunu belirten Sanşav, "Şu anda meralarda hayvanlarımıza su bulamıyoruz. Hayvanlarımızı bu mevsimde bile otlatmaya çıkartıyoruz. 2022'nin Ocak ve Şubat dönemini bol karlı ve yağışlı geçirmiştik. Neredeyse şubat ayına girdik ancak ne yağmur var ne kar." diye konuştu.

01.02.2023

Saraçoğlu'nda Ankaralılar için bir hayal gerçek oluyor

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Ankara'nın Çankaya ilçesinde bulunan ve en köklü mahallelerinden olan "Saraçoğlu'nu Koruma, Yenileme ve Yaşatma Projesi" alanında incelemelerde bulundu. Bakan Kurum, "Türkiye Yüzyılı'nda, Ankara'mıza Saraçoğlu Mahallesini kazandırmış olacağız" dedi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, doğa ve çevre merkezli bir anlayışla gerçekleştirilen ve Türkiye'nin ilk toplu konut projesi olan Saraçoğlu Mahallesi'nde incelemelerde bulundu. Bakan Kurum, hayata geçen "Saraçoğlu'nu Koruma, Yenileme ve Yaşatma Projesi" de sona yaklaştığı müjdesini vererek, "Nisan ayında, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleri ile Türkiye Yüzyılı'nda, Ankara'mıza Saraçoğlu Mahallesini kazandırmış olacağız" dedi.

126 bin metrekarelik alanda çalışma yapılıyor

Bakan Kurum, Saraçoğlu Mahallesi'ndeki yenileme çalışmalarının Emlak Konut Genel Müdürü olduğu dönemde başlattıklarını hatırlatarak, "Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin ilk toplu konut projesi olan Saraçoğlu Mahallesi'nin ihyası adına bizlere bir talimat vermişti. Yaklaşık 126 bin metrekarelik alandaki Saraçoğlu Mahallesi'nin yenilenmesi, korunması, gelecek nesillere aktarılması adına bu projeyi başlatmıştık. Bakanlığımız, döneminde de kararlı bir şekilde süreci yürüttük ve Türkiye bağlamında baktığınızda Ankara, Türkiye'nin kalbi, başkenti. Ankara'nın kalbi de Kızılay'ımız ve Saraçoğlu Mahallemiz" dedi.

Aslına uygun restore edildi

Saraçoğlu Mahallesi'ni mart ayı sonunda tamamlayıp nisan ayında, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla Türkiye Yüzyılı'nda Ankara'ya kazandıracaklarını kaydeden Bakan Murat Kurum, "Artık içerisine girilemeyen, maalesef kenarından dahi geçilemeyen alanları bugün Ankara'nın en değerli alanı haline getirmiş olmanın gururunu yaşıyoruz" dedi. Projenin restorasyon projesi olması sebebiyle uzun sürdüğünü belirten Bakan Kurum, "Buradaki bütün eserleri aslına uygun bir şekilde restore etmek durumundaydık ve bilim insanlarımızın görüşleri doğrultusunda bu yenileme çalışması yapıldı" diye konuştu.

Saraçoğlu Mahallesi'nin tüm Ankaralıların buluşma mekânı olacağını kaydeden Bakan Kurum şunları söyledi, "Burada tüm Ankaralıların hatıraları var. Burayı bu haliyle korumak, gelecek nesillere de daha güzel bir halde bırakmak adına bu projenin gerçekleşmesi çok çok önemliydi. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan da projenin bizzat başından itibaren arkasında durdular ve bizlere gerekli her türlü talimatı verdiler. Biz de milletvekillerimizle birlikte buranın en güzel olabilmesi, en yeşil, en doğal haliyle korunabilmesi adına bu çalışmayı hep birlikte yürüttük. Emlak Konut Genel Müdürlüğümüz bünyesinde inşasını gerçekleştirdik ve bu hale getirdik."

Doğa merkezli yaklaşıma odaklandı

Türkiye'nin ilk toplu konut projesi Saraçoğlu Mahallesi'nde tamamen doğa ve çevre merkezli bir yaklaşımla gerçekleştirilen Saraçoğlu Mahallesi'ni Canlandırma projesiyle Başkent'in en kapsamlı restorasyon çalışması gerçekleştiriliyor. Saraçoğlu'nun tarihi dokusu restore edilerek koruma altına alınırken, Ankara'nın yeni çekim merkezi olacak bir alan yapılıyor. Restorasyon kapsamında bölgede bulunan 210 adet anıt ağacın hepsi korundu. Ayrıca, 3 bin yeni ağaç dikilirken, eski dere yatağı da yeniden canlandırılarak biyolojik gölet oluşturuldu. Proje kapsamında; 119 konut, 172 ofis, 112 dükkan, 159 odalı bir otel restore edildi. Konutlar "geleneksel Türk evi"nin modern bir yorumu olarak tasarlandı. Proje kapsamında tüm altyapılar da yenileniyor. Yollar tek şeritli düzenlenip yaya kullanımı güçlendiriliyor. Proje tamamlandığında Ankara'nın yeni yaşam alanı olacak.

Millet İttifakı'nın vaatleri tarımda sorunları çözmeye yeter mi?

Ali Ekber YILDIRIM

01 Şubat 2023 Çarşamba

Seçim öncesinde, Millet İttifakı'nı oluşturan 6 partinin liderinin de katıldığı toplantıda “Ortak Politikalar Mutabakat Metni” kamuoyuna açıklandı. Toplam 44 sayfa 2 bini aşkın maddeden oluşan bu metinde tarım, gıda, kırsal kalkınma, iklim değişikliği ve diğer konularda da çok önemli vaatler var.

Öncelikle, “Ortak Politikalar Mutabakat Metni” nin farklı görüşte 6 siyasi partinin uzlaştığı bir metin olduğunu ve seçimi kazandıkları taktirde bu vaatleri uygulamaya geçirebileceklerini hatırlatmak gerekir.

Tarım konusundaki vaatlerin hiç birisi ilk kez duyduğumuz vaatler değil. Daha önce de dile getirilen, vaat edilen ama birçoğu yerine getirilmeyen vaatler. Bu 6 parti verdiği vaatleri yerine getirebilir mi? Öncelikle seçimi kazanmaları gerekiyor. Seçimi kazandıktan sonra da bu vaatlerin bir öncelik sıralamasına ve takvime bağlanması gerekir. Bazıları hemen yapılabilir. Bazıları yasal düzenleme olmadan uygulanamaz. Bazıları çok daha uzun süre alır, bazıları ise hiç uygulanmayabilir.

Kurumsal düzeyde neler yapılacak?

Millet İttifakı'nın “Ortak Politikalar Mutabakat Metni” kapsamındaki vaatlerden bir bölümü kurumsal yapı değişikliğini öngörüyor.

1-Tarım ve Orman Bakanlığı'nın adı “Tarım ve Gıda Güvenliği Bakanlığı” olacak. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ise “İklim, Çevre ve Orman Bakanlığı” olarak yapılandırılacak. Tarım ve orman ayrılacak. Bakanlık isminin değişmesi için kanun değişikliğine, yasal düzenlemeye ihtiyaç var.

2- Tarım Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatı “tarımsal dönüşümü sağlayacak” şekilde yeniden yapılandırılacak.

3- Bakan yardımcılıkları kaldırılarak müsteşarlık sistemine yeniden geçilecek. Bakan yardımcılığı sisteminin özellikle tarıma hiç katkısı olmadığını söyleyebiliriz. Mevcut uygulamada bakan yardımcılarını çoğunlukla “siyasi atama” olduğu için, her bakan yardımcısı bakan olmaya çalışıyor.

4- “Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki kurulları ve ofisleri lağvederek görev ve yetkilerini ilgili bakanlık ve kurumlara devredeceğiz.” deniliyor. Tarımla ilgili bir kurul yok. Sağlık ve Gıda Kurulu kapatılacak.

5- Büyükşehir Yasası’yla mahalleye dönüştürülen köylere tüzel kişilikleri iade edilecek.

6- Tütün Yasası ile kurulan “Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu” ve Şeker Yasası ile kurulan “Türkiye Şeker Kurumu”, Biyogüvenlik Yasası ile kurulan Biyogüvenlik Kurulu daha sonra kapatıldı. Şimdi bu 3 kurumun yeniden kurulması öngörülüyor.

Bakanlığın adının değiştirilmesi, tarım ve ormanın ayrılması, müsteşarlık sistemine yeniden geçilmesi ve en önemlisi de “köy” tüzel kişiliğinin yeniden getirilmesi önemli ve olumlu bir adım olacak. Uluslararası Para Fonu(IMF) ve Dünya Bankası’nın dayatması ile çıkarılan Tütün Yasası ve Şeker Yasası ile oluşturulan iki kurumun ve Genetiği Değiştirilmiş Organizma(GDO) konusunda çalışan Biyogüvenlik Kurumu’nun yeniden kurulması tartışılabilir. Bu kurumların nasıl çalışacağı önemli.

Tarımsal destekler, fiyat, kredi ve üretime ilişkin vaatler

7- Adalet ve Kalkınma Partisi(Ak Parti) hükümeti döneminde 2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu’nun 21’inci maddesine göre çiftçiye Gayri Safi Milli Hasıla’nın en az yüzde 1’i kadar tarımsal destekleme ödenmesi gerekiyor. 2006’dan beri bu madde hiç uygulanmadı. Millet İttifakı, bu maddeyi uygulayacağını sözünü veriyor. Tarımsal destekler, üretimi ve verimliliği esas alan, havza bazlı, bölgeler arası farklılıkları gözeten, sürdürülebilir ve etkin bir biçimde uygulanacak.

8- Tarımda kullanılan mazotta Özel Tüketim Vergisi(ÖTV) kaldırılacak, gübre ve tohum maliyetinin yüzde 50’si çiftçiye destek olarak verilecek.

9- Tarımda indirimli elektrik tarifi uygulanacak, sulama ve elektrik faturalarının hasattan sonra tahsil edilmesi sağlanacak.

10- Temel tarım ürünlerinde taban fiyatları maliyet, kur, enflasyon ve çiftçilerin insan onuruna yaraşır gelir sağlamayı dikkate alarak belirlenecek.

11- Tarımsal ürün alım fiyatları ekim öncesi ilan edilecek, mazot, gübre, yem ve tohum gibi girdi destekleri çiftçi tarlasını sürmeden, süt sağılmadan, besi hayvanı kesime gitmeden önce verilecek, diğer destek ödemeleri üretim sonrası 90 gün içinde ödenecek.

Tarımsal desteklerle ilgili en önemli sorun, desteklerin çok geç açıklanması ve çok geç ödenmesi. Bugüne kadar görev yapan tarım bakanlarının hemen hepsi 'tohum tarlaya düşmeden tarım desteklerini açıklayacağız' dedi ama hiç biri başarılı olamadı. Millet İttifakı da bunu vaat ediyor. Bakalım yerine getirebilecek mi? Ayrıca, mazot, gübre, tohum ve enerji çiftçinin üretim maliyetlerinde en önemli kalemi oluşturuyor. Bu girdilerde yapılacak vergi indirimi ve destekler üretimi ve maliyetleri, dolayısıyla fiyatı doğrudan etkiler. Umarız verilen bu sözler yerine getirilir.

Çiftçinin kullandığı kredinin faizi silinecek

12- Ziraat Bankası tekrar çiftçinin bankası yapılacak. Çiftçilerin bankalardan ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kullandıkları kredinin faizi silinerek yeniden yapılandırılacak. Zirai kredilerin geri ödeme takvimi hasat dönemine göre belirlenmesi sağlanacak. Tarımsal yatırımlara uygun koşullu kredi desteği verilecek.

13- Çiftçinin Tarım BAĞ-KUR prim ödemeleri hasat sonrası faizsiz ödenecek şekilde planlanacak ve sağlık güvencesinden faydalanması sağlanacak.

Ziraat Bankası ve tarım kredileri ile ilgili vaatler çok genel ve yüzeysel. Ziraat Bankası çiftçiden başka kimseye kredi vermeyecek mi? Özel bankalar da dahil zaten kredi geri ödemeleri hasat dönemine uygun veriliyor. Tarımsal yatırımlara da kredi veriliyor. Önemli olan kredinin faizi, çiftçinin ödeme gücü. Bunlarda iyileştirmeler yapılması gerekir. Kredilerin yeniden yapılanması ve faizlerin silinmesi elbette önemli.

Hayvancılık, mera, yem, et ve süt ile ilgili verilen sözler

14- Parite uygulaması getirilerek çiğ süt ve et üreticileri yem fiyatlarındaki artışlara karşı korunacak.

15- Hayvancılıkla uğraşan ancak mali gücü yeterli olmayan ailelere hibe, ucuz kredi ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü(TİGEM) aracılığıyla ucuz damızlık hayvan desteği sağlanacak.

16- Yem bitkilerinin üretimi teşvik edilecek, kullanımına destek sağlanacak.

17- Veterinerlik hizmetleri yaygınlaştırılarak buzağı ve kuzu ölümleri azaltılacak. Veterinerlik hizmetlerinde kullanılan aşıların yerli üretimi teşvik edilecek. Suni tohumlama ücretsiz hale getirilerek yaygınlaştırılacak.

18- Damızlık hayvan ihtiyacının yurt içinden karşılanması için kanatlı sektörüne Ar-Ge desteği verilecek.

19- Mera tespit ve tahdit çalışmaları hızla tamamlanacak, kapalı mera alanları kullanıma yeniden açılacak ve tüm meralar ücretsiz hale getirilecek.

20- Arıcılıkta standardizasyonu sağlamak için Kovan Standardizasyonu, Bal Çeşitlerinin Belirlenmesi, Kalıntı İzleme Projeleri uygulanacak. Bal sektörüne kalite

kriterleri getirilerek, taklit ve tağşiş ürünlerde gerekli denetimler yapılacak. Arıcılara konaklama, yol yardımı ve sigorta, enerji-elektrik, konaklama yerleri, şeker ihtiyaçları, ekipman ihtiyaçları gibi konularda destek sağlanacak.

21- Denizlerde ve iç sularda sürdürülebilir su ürünleri yetiştiriciliği ve avcılığı desteklenecek.

Tarımda şu anda en sorunlu alanlardan birisi hayvancılık. Hayvancılık konusundaki vaatlerin sahada yaşananlarla çok örtüşmüyor. Sahadaki yaşanan sorunlara bu vaatlerle çözüm bulmak zor. Büyükbaş hayvancılığa ve onda da ithalata dayalı bir politika var. Bu politika nasıl değiştirilecek? Çiğ süt fiyatı nasıl belirlenecek? Süt yem paritesi öngörülüyor ama bu nasıl sağlanacak? Bu ve benzeri birçok soruya yanıt bulunması gerekiyor. Gerekirse hayvancılık sektörü temsilcileri ile kapsamlı bir toplantı yapılarak sorunlar ve çözümler dinlenerek bu bölüm güncellenmeli.

Kooperatifçilik ve örgütlenmede neler yapılacak?

22- Üretici kooperatifleri güçlendirilecek ve desteklenecek. Üretici birlikleri ve kooperatifler gibi tarımsal örgütlerin kurumsal kapasitesi güçlendirilerek etkin hale getirilecek. Kooperatiflerin finansman ihtiyacını karşılayabilecek, sermaye temerküzü, kitle fonlaması ve benzeri uygulamalar ülke kooperatifçiliğine uyarlanacak ve şeffaf bir şekilde gözetimi sağlanacak.

23- Tarım Kredi Kooperatifleri asli işlevine odaklanarak, gübre, tarım ilacı, tohum, yem gibi dışa bağımlı olduğumuz tarımsal girdilerin ülkemizde üretimine ve girdi fiyatlarında istikrarın sağlanmasına yönelik yatırımlar gerçekleştirmesi sağlanacak.

24- Süt Üreticileri Birliği, Damızlık Üreticileri Birliği gibi kuruluşların daha etkin hale getirilerek amacına uygun hizmet etmesi sağlanacak.

Kooperatif, birlikler ve üretici örgütleri ile ilgili vaatlerin de mutlaka gözden geçirilmesi gerekiyor. Bu vaatlerle tarımda örgütlenme ve kooperatifçilikte başarı elde edilemez. Örgüt enflasyonunun yaşandığı gerçeği dikkate alınarak mevcut örgütler ya işlevsel, çalışabilir hale getirilmeli ya da birleşmeler ve yeni bir modelle kooperatifçilik, üretici birlikleri, ziraat odaları ve diğer örgütlerin etkin ve verimli çalışması sağlanmalı.

Eksiklikler ve tartışılacak vaatler

Millet İttifakı'nı oluşturan 6 parti tarım, gıda, su, toprak, çevre, iklim krizi ve diğer konularda bir metin üzerinde uzlaşmış. Bu kadar uzun bir metinde çok doğru, yerinde ve olması gereken vaatler de var, eksiklikler, eleştirilecek yanları da var. Örneğin, böyle bir metinde son 20 yılda 10 kez gündeme getirilen zeytin sahalarının madencilğe açılması konusunda "zeytin sahalarının madencilğe açılmasına kesinlikle izin verilmeyecek" diye bir madde okumak isterdim.

Yine son yıllarda moda olarak yayılan ve birçoğu mera veya tarım arazisine yapılan tarıma organize sanayi bölgeleri ile ilgili olarak tarım topraklarını, meraları koruyucu

bir bakış açısı olması gerekirdi. Aksine, “Tarım Organize Bölgeleri kurarak sanayi, lojistik ve pazarlama faaliyetlerini birbirine entegre edeceğiz. Tarım Organize Bölgelerinin demiryollarına entegrasyonunu sağlayacağız.” denilerek daha fazla tarım toprağının heba edilmesine yol açılabilir.

Yine ithalatla ilgili net bir söylem yok. İthalata dayalı politikadan üretim politikasına geçiş daha net vurgulanabilirdi. İthalatla ilgili şöyle deniliyor: “Tarımsal ürün ithalat izinlerini, yeter miktarda üretilmeyen veya üretilme imkanı olmayan ürünler ile Dahilde İşleme Rejimi ile sınırlı tutacak ve rekabetçi bir ortamda şeffaf bir şekilde vereceğiz. Hasat dönemi öncesi ve hasat döneminde ithalata izin vermeyeceğiz.”

İhracat ve son dönemde birçok üründe uygulanan ihracat yasakları ile ilgili ne yapılacağı pek belli değil.

Tarımsal girdilerde dışa bağımlılığı azaltmak için araştırma ve geliştirme destekleri verileceği, gübrede yeni tesisler kurulacağı ifade ediliyor, ancak bu girdilerde hammadde de dışa bağımlılık yüzde 90’lar seviyesinde. Tesis yapsanız bile hammadde dışarıdan alınacak. Alternatif çözümler bulmak gerekir. Yani soya yerine ikame bir ürün koymazsanız her sene 3 milyon ton soya ithalatı devam eder.

Özetle, yazdıklarımızın yanı sıra iklim, su, toprak, kırsal kalkınma, köyler, ve daha birçok konuda vaatler var. Bunların hepsini bir yazıya sığdırmak elbette mümkün değil. Yeri geldikçe onları da yazar, konuşuruz.

Ortak Politikalar Mutabakat Metni’ nde dikkat çeken bazı vaatler

- Her 5 yılda bir tarım ve hayvancılık sayımı yapacağız.
- Su havzalarını, sulak alanları ve su varlığımızı koruyacak, varlığını sürdürmesini sağlayacak, ayırım gözetmeksizin herkesin ücretsiz, güvenilir suya erişim hakkını yasal güvenceye kavuşturacak bir Su Kanunu’nu derhal çıkaracağız.
- Çiftçilerimizin traktör, biçerdöver, tarım makinaları gibi tarımsal üretim araçlarının ve canlı hayvan varlığının hiçbir şekilde haczedilmemesini sağlayacağız.
- Tarımsal ürünlerin yurt içi ve yurt dışı pazarlarda yer bulması için markalaşmaya ağırlık vereceğiz.
- Küçük aile çiftçilerine örnek projeler yaparak hibeyle destekleyeceğiz.
- Köylerimizde sosyal yaşam alanları kuracağız.
- Köy okulları ve sağlık ocaklarını yeniden açacağız.
- Ziraat Mühendisi, veteriner hekim, ziraat teknikeri gibi en az bir teknik personeli üretim desenine göre bir köyden sorumlu tutacağız.
- Konya’daki Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü’nü, Bahri Dağdaş İklim Değişikliğine Adaptasyon Merkezi olarak hizmet verecek yapıya kavuşturacağız.

- Atatürk Orman Çiftliği projesine sahip çıkarak aynı isimle bir Tarım Bilimleri Akademisi kuracak, bu akademide tarım teknolojilerini geliştirip akademiyle bağlantılı olarak kurulacak olan tarım meslek liselerinin eğitim altyapısını tamamlayacağız.
- Şehir tarımını ve topraksız dikey tarımı destekleyeceğiz.
- Tarım topraklarımızı ve meralarımızı koruyacağız.
- Az topraklı ve topraksız çiftçilerimizi topraklandıracağız.
- Tarlasını ekemeyen, bahçesine, bağına bakamayan yaşlı, engelli başta olmak üzere ihtiyaç sahibi çiftçiye, üretimden hasada kadar destek vererek milli servetin yok olmasına izin vermeyeceğiz.
- Toprak analizini zorunlu hale getirecek, çiftçimizin analizleri ücretsiz yaptırabilmelerini sağlayacağız.
- Başta sulama kanalları olmak üzere GAP, KOP ve DAP projeleri kapsamındaki altyapı yatırımlarının tamamlanmasına öncelik vereceğiz.
- Tarımsal ve işlenmiş gıda ürünlerinde tarladan çatala kayıp noktalarını belirleyerek gıda israfını önleyeceğiz
- Pestisit kullanımını sıkı denetimlere tabi tutacağız.
- Nitratlı gübre dışında organik, organo-mineral gübreler de dahil tüm gübre çeşitlerinde uygulan karekod sistemini çiftçiye mali yük olmaktan çıkartacağız.
- Mevsimlik tarım işçilerinin kayıt sistemi ile takibini oluşturacağız.

Arap ülkeleri stratejik tarım ürünleri için Türkiye'yi üs seçti

Necla DALAN

01 Şubat 2023 Çarşamba

Türkiye’de geçen yıl, artan jeopolitik riskler ve buna bağlı olarak ülkelerin gıda ihracatına kısıtlamalar getirmesi nedeniyle gıda ihracatı açısından zorlu bir yıl olarak kayda geçti. Ancak tarım sektörü, geçen yıl 34 milyar doları aşan dış satımla tüm zamanların en yüksek ihracatına imza attı. Hububat ve bakliyatla ihracat tutarı 11.5 milyar civarında gerçekleşti. Aynı dönemde üretim rakamları da arttı. TÜİK verilerine göre buğdayda üretim yüzde 11,9 artışla 19,8 milyon tona yakın oldu. Mısırdaki yüzde 25,9 artışla 8,5 milyon ton, arpada yüzde 47,8 artışla 8,5 milyon ton üretim gerçekleşti. Bakliyata baktığımızda üretim nohutta yüzde 22,1 artışla 580 bin ton, kırmızı mercimekte yüzde 75,4 artışla 400 bin tona ulaştı. Kuru fasulyede bu rakam iklim kaynaklı yüzde 11,5 düşüşle 270 bin ton oldu.

Bu rakamları ihracat ve sektördeki gelişmeleri konuşmak için buluştuğumuz TİM Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu verdi. 2023 yılında hedefin daha fazla ihracat, daha fazla üretim olduğunu söyleyen Tiryakioğlu, “TİM verilerine göre Türkiye’nin tarım ihracatı, 2022’de bir önceki yıla göre yüzde 15,3 artış sağladı. Tarım ihracatı geçen yılki toplam ihracatın yüzde 13,5’ini oluşturdu. Söz konusu dönemde, hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri ihracatı 11 milyar 473 milyon dolar oldu. Sektörümüzden hali hazırda 216 ülke ve serbest bölgeye ihracat yapılıyor. Bu yıl ihracatımızı yüzde 20 artışla 15 milyar dolar seviyesine çıkarmak istiyoruz” diyor.

Ortadoğulu şirketler çalışmalara başladı

Ahmet Tiryakioğlu, Türkiye’nin kendisinin bir liman konumunda olduğunu, bu durumun daha stratejik değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı. Türk tüccarlarının dünya ticaretinde söz sahibi olduğunu hatırlatan Tiryakioğlu, şöyle devam etti: “Tarım ticareti stratejik bir öneme sahip. Hareket kabiliyeti yüksek tüccarlarımız var. Dünya mercimek ticaretinin neredeyse yüzde 50’sini Türk tüccarlar yapıyor. Coğrafi konumumuz ve kültürümüz sayesinde hem Doğu hem Batı ile anlaşabiliyoruz. Bir Avrupalı gidip Rusya’da yatırım yapamıyor ama Türk yapabilir. Bu konumumuzu

daha iyi değerlendirmemiz lazım. Savaş yüzünden sadece Rusya ve Ukrayna'daki değil dünyadaki birçok ülke Türkiye'yi üs olarak seçti. Ortadoğu'nun birçok ülkesi stratejik ürün stoklarını Türkiye'de tutabilmek için çalışma yapıyor. Suudi Arabistan, Katar, Kuveyt gibi ülkeler çok sıcak olduğu için ürün muhafazası çok maliyetli oluyor. Bu ülkelerden şirketler ciddi çalışmalar başlattı. Başka ülkelerden şirketler de bu yönde liman bölgelerinde çalışmalarını sürdürüyor. Sektörümüzdeki şirketler için de bu bir iş alanı haline geldi. Büyük şirketler bu anlamda çalışmalara başladı."

Tarım TOKİ'leri için bakanlıkla görüşmelere başladık

Tarımda planlamanın çok önemli olduğunu, temel gıdalar üzerine bir ürün deseni oluşturulması ve maksimum verimlilik için tüm argümanların kullanılması gerektiğini anlatan Ahmet Tiryakioğlu, Türkiye'nin coğrafi yapısının çok iyi analiz edilmesi gerektiğini vurguluyor. Türkiye'de miras yoluyla bölünen arazilerin uzun yıllardır temel sorunlardan biri olduğunu kaydeden Tiryakioğlu, "Türkiye'de toprak ve kültür yapısı farklı. Kazakistan, Ukrayna, Kanada ve Amerika gibi ülkelerde çok geniş topraklar var. Bizde toprakları miras yoluyla bölündüğü için parçalı ve küçük arazilerden oluşmakta. Bizim burada toplulaştırmanın dışında birlikte yönetim modelini yani tabiri caiz ise tarım TOKİ'lerini oluşturmamız gerekiyor. Bu model tarımda bir kurtuluş olacak. Bu modeli akredite olmuş şirketler ve kooperatifler üzerinden hayata geçirmek lazım. Bu sayede maliyetler yüzde 50-60 azalırken verimlilikte yüzde 300'ler bandında artış bandı sağlanacak. Bu en önemli konularımızdan biri olmalı" diye konuşuyor.

Model için Tarım ve Orman Bakanlığı ile görüşmelere başladıklarını ve onların da bu konuya pozitif yaklaştığını ifade eden Tiryakioğlu, şöyle devam ediyor: "Bu konu önemli. Çünkü tonaj ve cari açığa baktığımızda çok ciddi bir çarpan etkisi olacak. 11,5 milyar dolar olan ihracatı bir anda 50 milyar dolara çıkarabiliriz. Hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, çok fazla ürünü içermekle beraber çok çeşitli ürünlerin de ithal edildiği bir sektör. Bu modelde tamamen kendi ekosistemimizden sağlanacak. Çiftçi isterse kendi çalışacak, isterse kiralayacak isterse satacak. Tarım atıklarını da kendi enerjisini üretmek için kullanacak. Bu model oturduğunda dünyanın istediği yerinden kaynak da bulabilecek. Tarım Bakanımız tarımı çok iyi bilmesi bizim için bir avantaj. Tarım ve gıdanın gelişimi için her projeye açık. Bizi dinlemesi, çözüme dönük fikirlerimizi dinlemesi bize mutluluk veriyor."

Yemek malzemelerinden neleri çıkardık?

Şeref OĞUZ

01 Şubat 2023 Çarşamba

Gıda enflasyonu ile yemek yemeye başladığımızdan bu yana **menüleri küçülttük, malzemeleri eksilttik** yeni bir **beslenme rutini** belirledik. Zeytinleri bile **tane ile** satın alır olduk. Peki, yetti mi? Hayır, çünkü **gıda enflasyonu** yüksek seyrini koruyor. Ancak **hane halkının geliri** aynı oranda artmıyor.

Taze sebze ve meyvelerin fiyatları **%78** oranında artış gösterdi. Enerji fiyatları **%94** arttı. İşlenmiş gıda fiyatları **%82** oranında tırmandı. Yıllık bazdaki bu yüksek artışlar **sofraların yiyecek kalitesini** dip noktalara çekti. Tarım politikalarımızın yetenekleri, **soframızdaki malzemelerin** de belirleyicisi...

Yer yer gıda fiyatlarından yakınırken **marketleri** gündeme getirdik. **Marketler üzerinden** enflasyonu düşüremeyeceğimizin farkındayız oysaki. **Enflasyonla mücadeleyi tarlada, fabrikada, değer zincirinde** vermemiz gerekirken bir **soğan mağarası, market basmayı** tercih ettik. **Zaptiye yöntemlere** daldık.

Aslında bu **cennet vatan**, kendisi dâhil **civar coğrafyasını besleyecek** potansiyelde olmasına rağmen, **arazi bütünleştirememekten, üreticiyi örgütleyememekten, hal, perakende yasaları** güncelleyememekten, **girdi fiyatlarını** düşürememekten ve **planlı teknolojik** üretimsizlikten bu halde...

İKİ SORU İKİ CEVAP

Zorunlu tüketim malları da enflasyondan etkilenir mi?

Enflasyon dokunduğu her alanda **erime yaratan bir kezzap** gibidir. Ne **zorunlu mal** dinler, ne hayatın en **zaruri ihtiyaçlarını**... Her alanda erimeye işaret eder.

Enflasyon için bu dönemde nasıl çözüm getirilebilir?

Enflasyon zorunlu olarak yaşadığınız bir birlikteliğe dönüştüğünde; **kalitesiz hayata, refahsız büyümeye, şişen fiyatlara** maruz kalırsınız.

NOT

BÜZÜLMEK (SHIRINGFLATION) MARKALAR İÇİN ÇÖZÜM MÜ?

Tüketiciye gramaj azaltarak, daha küçük paketlerle enflasyon yönelik çözümler yaratan markalar büzülerek resesyon etkisini azaltmaya çalışıyor. Bir mutfak sepetinin aynı ürünlerle maliyetini düşürmenin yolu, **ürünlerin yarısını almak** haline gelmeye başladı.

Alışveriş davranışları değişiyor. Pahalı ürünler için **yeni satış politikaları** geliştiriliyor. Zira **sepetten ilk çıkarılacaklar arasında** yer alıyorlar. Bir sepetteki **en yüksek fiyatlı ürün olmayı** kimse istemiyor artık. Ürünü küçültüp **fiyatı artmamış hissettirmek** bir anlamda **tüketiciyi aldatmak** aslında. Buna "shrinkflasyon" deniyor.

Shrinkflation (ya da **büzüşme enflasyonu**), bir ürünün **fiyatının aynı kalması** durumunda, **ürünün miktarının** ya da **kalitesinin azalması** anlamına geliyor. Bu durumda, bir ürün için ödenen miktar aynı kalırken, **gerçek değeri** azalıyor. **Shrinkflation**, enflasyon ve üretim maliyetlerinin artması gibi ekonomik faktörlerden etkilenebiliyor ve tüketicilerin ürün için ödediği fiyatın gerçek değerini yanıltmasına neden oluyor.

Shrinkflation, marka güven kaybıdır. İtibarı **olumsuz** etkiler. **Maliyettir.** Ürün kalitesi düştüğünde **rekabet avantajı** kaybıdır.

Bir rekor da ticaret açığından...

Alaattin AKTAŞ

01 Şubat 2023 Çarşamba

✓ Ticaret Bakanlığı'nın öncü verilerinin işaret ettiği gibi 2022 yılı dış ticaret açığı 110 milyarla rekor düzeyde oluştu.

✓ Bu yılki açığın ihracatın daha fazla gerçekleşmesi, ithalatın ise azalmasıyla 80 milyar dolarda kalması öngörülüyor.

Çok **"bereketli"** ve **"verimli"** bir yıl geçirdik, çok! Rekor üstüne rekor kırıyoruz. Sonuncu rekor da dün resmen açıklandı. Ticaret Bakanlığı daha önce geçici verileri açıklamıştı, TÜİK ise dün resmi açıklamayı yaptı. Dış ticaret açığında 100 milyar dolar sınırını da geride bıraktık. 2022 yılının ticaret açığı tam 109.5 milyar dolar oldu. TÜİK'in verileri de zaman içinde revize edilebilir ama öyle çok büyük tutarda değil.

Hani hep vurguluyoruz ya, hedef tutturma özürümüz, diye... Ya da yanlış hedef belirlemede üstümüze yok, diye... Dış ticarete de öyle.

2022 için 231 milyar dolar ihracat, 283 milyar dolar ithalat hedefiyle yola çıkmış ve yılı 52 milyar dolar açıkla kapatacağımızı varsaymıştık.

Gerçekleşme ne oldu?

İhracat 254 milyar dolara ulaştı; ama diğer yandan ithalat hedefi çok daha fazla aşarak 364 milyar doları buldu ve 109.5 milyar dolarlık açık verildi.

İhracat, öngörülenin yüzde 10 oranında 23 milyar dolar üstüne çıktı.

İthalat ise öngörülenden yüzde 29 oranında 81 milyar dolar daha fazla oldu. Böylece hedeflenenden 58 milyar dolar daha fazla ticaret açığı verildi.

Düşünebiliyor musunuz; 52 açık hedefiyle yola çıkıyor ama bunun üstüne 58 daha ekliyorsunuz. 1'e 1'den fazla bir sapma!

Kabul, 2022’de bizim etki edemeyeceğimiz çok gelişme yaşandı; Rusya-Ukrayna savaşı yüzünden bir ara enerji fiyatları çok yükseldi ve bu ithalatımızı yukarı çeken bir etki doğurdu. Ne var ki petrol ithalatına ilişkin veriler gizli olduğu için detayı tam bilemiyoruz ama Türkiye uluslararası piyasalardaki fiyatın çok altında bir fiyatla Rusya’dan petrol ithal ediyor, bu da bir gerçek. Dolayısıyla tüm suçu enerji fiyatlarına yıkmak doğru değil.

Hem Ticaret Bakanlığı da her ay yaptığı dış ticaret verilerine ilişkin açıklamada ihracatın ithalatı karşılama oranının enerji hariç tutulduğunda da gerilediğini vurguluyor.

İhracat ve ithalatta da, açıkta da rekor (Milyar \$)

	İhracat	İthalat	Açık	İhr/ith (%)
2013	161,5	260,8	99,3	61,9
2014	166,5	251,1	84,6	66,3
2015	151,0	213,6	62,6	70,7
2016	149,2	202,2	52,9	73,8
2017	164,5	238,7	74,2	68,9
2018	177,2	231,2	54,0	76,6
2019	180,8	210,3	29,5	86,0
2020	169,6	219,5	49,9	77,3
2021	225,2	271,4	46,2	83,0
2022	254,2	363,7	109,5	69,9

Ticaret açığında 100 milyar eşiği de aşıldı (Milyar \$)

Karşılama oranı yüzde 69.9

İhracatın ithalatı karşılama oranı da geçen yıl yüzde 69.9'a geriledi. Bu, son beş yılın en düşük oranı.

Karşılama oranı bir önceki yıl yüzde 83 düzeyinde oluşmuştu. Bir yılda 13 puanlık bir gerileme kaydedildi.

Dış ticaret verileri 2013'ten beri genel ticaret sistemine göre oluşturuluyor. Buna göre 2013'ten bu yana geçen dönemde karşılama oranı dört kez yüzde 70'in altında kaldı. Bu yıllardan biri de 2022.

Yeri gelmişken genel ticaret sisteminin ne olduğuna da değinelim. Bu sistemde bir ülkenin ekonomik alanına giren ve çıkan mallar kapsanıyor. Ekonomik alandan kasıt serbest bölgeler, gümrük antrepoları. Bir diğer sistem olan özel ticaret sisteminde ise

gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde yer almıyor; bu sistemde ülkenin serbest dolaşım alanına giren ve bu alandan çıkan mallar kapsanıyor.

Genel ticaret sistemine göre oluşturulan dış ticaret verilerindeki karşılama oranı en düşük düzeye yüzde 61.9 ile 2013 yılında inmişti.

Bu yıl ne öngörülüyor?

2023-2025 orta vadeli programına göre bu yılın ihracat hedefi 265, ithalat hedefi ise 345 milyar dolar.

Yani ihracatın 2022'ye göre 11 milyar dolar artması, ithalatın ise 19 milyar dolar azalması öngörülüyor.

Buna göre, 2022'de 109.5 milyar dolar olan ticaret açığı bu yıl 80 milyar dolarda kalacak.

İthalattaki düşüş varsayımının altında enerji faturasının hafifleyeceği öngörüsü yatıyor. Bu çerçevede 2023 yılında ham petrolün varilinin ortalama 88 dolardan ithal edileceği varsayılıyor.

Bu arada 2023 hedeflerinden söz ederken tabii ki akla hemen 2023'ün 500 milyar dolarlık ihracat hedefi geliyor.

Şimdi resmi olarak öngörülen ihracat hedefi 265 milyar dolar. Ama bir zamanlar 500 milyarlardan söz ediyorduk.

500 milyar dolar nere, 265 milyar dolar nere!

Gerçi geçmiş yıllarda yalnızca 500 milyar dolarlık ihracat hedefinden mi söz ediyorduk ki!

Kişi başına gelirimiz de 25 bin dolar olacaktı örneğin.

AB'ye tam üye olduğumuz yılı bile unuttuk değil mi, ne kadar çok zaman geçti üstünden!

Abdulkadir Selvi

Cumhurbaşkanı adayının açıklanma tarihi öne çekildi

Kılıçdaroğlu'nun, Sayıştay'a yönelik, "Raporda görmezsem yakarım sizi" diye parmak sallamasının üzerinde pek durulmadı ama "Ben Kemal, geliyorum" çıkışı üzerine sosyal medyada 'Cüneyt Arkın'lı eğlenceli caps'ler yapıldı.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun sözleri tehdit olarak değerlendirildi. Zaten onda bir şüphe yok.

Ama asıl önemli olan, Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanı adayı gibi konuşuyor diyenlerdi. Bunun üzerine CHP'nin kulislerine kulak kabarttım.

CHP'DE 13 ŞUBAT BEKLENTİSİ

CHP'de 13 Şubat'taki toplantıdan Kılıçdaroğlu'nun adaylığının çıkacağı havası hâkim. Çoklu aday işi bitti diyorlar. Kılıçdaroğlu'nun ortak adaylığının kabul edileceğine inanıyorlar. "Ama o gün açıklanmayabilir, belki bir-iki gün sonra açıklanabilir" diyorlar. Zaten Kılıçdaroğlu da o yönde bir açıklama yapmıştı.

6 MASA'NIN ÇALIŞMASI

Peki 6'lı Masa aynı kanaatte mi? 6'lı Masa'nın üyeleriyle konuştum. 6'lı Masa'da 13 Şubat'a yönelik hummalı bir çalışma yapıldığını söyleyebilirim. Çünkü en kritik kararlar 13 Şubat'taki toplantıda alınacak. Şöyle bir takvimden söz ediliyor.

TAKVİM

1. Öncelikle hangi yöntemle seçimlere gidilecek? O belirlenecek.
2. Cumhurbaşkanlığı Protokol Metni onaylanacak.
3. Cumhurbaşkanı adayı konuşulacak.

SEÇİMLERE HANGİ YÖNTEMLE GİDİLECEK

Bu başlıkların her birinin açılması gerekiyor. Seçimlere tek parti çatısı altında mı gidilecek yoksa 41 ilde her parti kendi adına, diğer 40 yerde ise ortak liste halinde mi girilecek? Bunun tespit edilmesi gerekiyor.

Seçimlere hangi yöntemle girileceği konusunda kimlerin milletvekili olacağı anlaşılmasın. Önce yöntemde anlaşacaklar. Küçük partilere kaç milletvekili verileceği belirlenecek. Sonra ona göre her parti kendi milletvekili listelerini hazırlayacak.

İYİ PARTİ NE YAPACAK

Burada İYİ Parti'ye ayrı bir parantez açmak gerekiyor. Çünkü İYİ Parti seçimlere kendi adına girecek. Ama 40 yerde ortak liste kararı alınırsa İYİ Parti'nin bu durumu değerlendirmesi gerekecek. Çünkü İYİ Parti'nin güçlü olduğu illerde, onların listesinden girilebilir.

O TARİH

Cumhurbaşkanı seçilecek kişinin uyması gerekenlerle ilgili protokol, 6 parti açısından önem arz ediyor ama seçmen daha çok adayla ilgili. Eğer Meral Akşener son dakika bir sürpriz yapmazsa Kemal Kılıçdaroğlu ortak aday gibi.

20 ŞUBAT MI

Peki 13 Şubat'taki toplantıda Kılıçdaroğlu'nun adaylığı ilan edilir mi? 6'lı Masa'daki hava cumhurbaşkanı adayını Ankara'da yapılacak ortak bir mitingle ilan etmek. Onun için 20 Şubat'ı bulur deniliyor. Ama şundan emin olun, 6'lı Masa'da Kılıçdaroğlu kararı alındığı takdirde birkaç saniye içinde tüm haber kanallarında son dakika verilerek ilan edilir.

TARİH ÖNE ÇEKİLDİ

Dikkat ettiniz mi, ben daha önce 6'lı Masa'da eğer Erdoğan 10 Mart'ta seçim kararı alırsa biz adayımızı 11 Mart'ta açıklarız diye bir hava olduğunu aktarmıştım. Peki şimdi niye 20 Şubat gibi dedim. Çünkü kaynaklarım, "Liderler cumhurbaşkanı adayını daha erken açıklama eğiliminde. Karar aldıktan sonra bekletmeye gerek duymayacaklar çünkü taban sabırsızlandı. Artık adayınızı açıklamıyor musunuz diye baskı yapıyor" diyorlar.

TABANIN BASKISI

Belli ki muhalif tabanın 'adayınızı açıklamakta gecikiyorsunuz' baskısı 6 lider üzerinde etkili olmuş. Kararı aldıkları an adayı açıklayacaklar. Zaten onlara kalmaz medya açıklar.

İMAMOĞLU NE YAPACAK

Cumhurbaşkanı adaylığı söz konusu olunca İmamoğlu'nun durumu ne olacak sorusu kaçınılmaz oluyor. İmamoğlu, adaylık konusunda pes etmedi. İddiasını sürdürüyor. Ama CHP'de desteğini kaybetmiş durumda. O nedenle 2023 seçimlerini son bir fırsat olarak görüyor. Hem devam eden mahkemesi hem de Kılıçdaroğlu aday olduğu takdirde tüm kazanımlarını kaybedeceğine olan inancı nedeniyle. 2023 seçimlerini tünelden önceki son çıkış olarak görüyor. Ama aday olmaya cesaret edebilecek mi, ondan emin değilim.

CESUR DEĞİL

Kılıçdaroğlu cesur olduğu için kazanıyor, İmamoğlu cesur olmadığı için kaybediyor. Bu denklemde en zor durumda olan kişi ise Meral Akşener. CHP'ye rağmen Ekrem İmamoğlu'nu aday yapmayı göze alabilecek mi? Akşener, İmamoğlu'nu aday yaptığı ve sonunda kazanamadığı takdirde kendi siyasi geleceğinin de tehlikeye gireceğini görüyor. İYİ Parti içinde. "Bu durum bizim açımızdan felaket olur" yorumlarını yapanlar var.

İYİ PARTİ'DEN İNANILMAZ BİR İTİRAF

İYİ Parti, Kılıçdaroğlu'nun adaylığına karşı. Kılıçdaroğlu ile seçimin kazanılamayacağına inanıyorlar. Son açıklamalarından sonra Mansur Yavaş'tan da umutlarını kesmiş durumdalar. Ekrem İmamoğlu'nu istiyorlar. Ama Kılıçdaroğlu'na rağmen aday yapamıyorlar. O nedenle büyük bir çıkmaza saplanmış durumdalar. İYİ Partili bir kurmayla bir dostu arasında şöyle bir diyalog yaşanıyor.

- Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda ne yapıyorsunuz?

- Ne yapalım. Tutturdular Kılıçdaroğlu diye. İşin özü Recep Tayyip Erdoğan'ı yeniden kazandırmak için her şeyi yapıyoruz.

Durum budur...

MERAL HANIM, BAK BABACAN NE DİYOR

İYİ Parti heyetinin 6'lı Masa'ya Meral Akşener başbakanlık yetkileriyle donatılmış tek cumhurbaşkanı adayı olsun önerisini götürdüğünü yazmıştım. Akşener'in "yalan" demesi üzerine de Cumhuriyet'ten Sertaç Eş ile Habertürk'ten Kübra Par'ın heyet ismi vererek yazdıklarını paylaşmıştım. Ankara'nın tecrübeli gazetecilerinden Bülent Aydemir de Habertürk'teki köşesinde bu konuyu yazmış. Hem de daha kapsamlı bir şekilde. Ben de o zaman, "Meral Hanım, hani yalandı?" diye sormuştum.

BABACAN YALANLIYOR

Akşener'e bir tekzip de 6'lı Masa'daki ortağından geldi. DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, Halk TV'de İsmail Küçükkaya'nın sorusu üzerine, "Bir ara öyle bir fikir vardı. Bir tane cumhurbaşkanı yardımcısı olsun diye. Ama o fikir ondan sonra öldü. O fikir yani şu anda gündemde değil. Onu gündeme getirenler vardı. Genel başkan seviyesinde değil. Genel başkanlar arasında biz hiç böyle bir şey konuşmadık. Bu fikir alttan geldi ama genel başkanlar arasında böyle bir şey olmaz dendi. Kapatıldı o konu. Dolayısıyla öyle bir model yok."

AKŞENER'E VETO

Meral Akşener 6'lı Masa'nın ikinci büyük partisinin lideri. Hüseyin Baş'ı masaya oturtmak istedi, Temel Karamollaoğlu'ndan veto yedi. 6'lı Masa'da olmayan HDP tarafından cumhurbaşkanı adayı olamaz diye üstü çizildi. Babacan'ın açıklamalarından İYİ Parti heyetinin, tek cumhurbaşkanı önerisinin de liderler tarafından reddedildiğini öğreniyoruz.

Ben şimdiye kadar altın hissenin Meral Akşener'in elinde olduğunu savunuyordum ama görünen o ki yanılmışım.

İbrahim Kahveci

Ülke çökerken...Kurtarıcı kim?

Herkes birleşmiş Erdoğan'ı yıkma peşinde... Eğer böyle düşünüyorsanız sizin ülke sevginizde bir sorun var demektir.

Kişi peşinde koşulmaz, ülke için koşulur.

Peki, ülke ne durumda? Tam bir YAPISAL ÇÖKÜŞ içinde...

Okuyanların gittiği, yerlerine Afganlı'nın, Yemeli'nin, Iraklı'nın geldiği bir ülke. Büyük Roma İmparatorluğu'nu da iki şey yıkmıştı 1-Yüksek enflasyon ve 2- Dış göçler (Kavimler Göçü).

Ülkemizde ekonomi nasıl dersenez tek bir gösterge var: Millet yoksulluktan ve umutsuzluktan çocuk yapmıyor-yapamıyor. Marmara, Ege, Batı ve Doğu Karadeniz'de doğum oranları AB'nin bile gerisine düştü (2020-2021).

Nüfusu artırmak değil sadece korumak için 2,1 çocuk lazım. Ama bu bölgelerde doğum oranı 1,50'nin altına düştü.

Çocuk yapamayan, olanlarında okuyup göç ettiği Türkiye'ye kim mi geliyor: Afganlı, Iraklı, Yemenli... vs vs. Bunlarında çoğu savaşçı nitelikte.

Sahi, BOP Eş Başkanı kimdi?

***

Önceki gün Ankara'da Millet İttifakı '**Ortak Politikalar Metni**'ni açıkladı. 6 farklı parti 2300 konu üzerinde anlaşarak seçim öncesi yol haritasını belirlediler. Bu metin aynı zamanda Millet İttifakı'nın kazanması halinde Hükümet Programı'nın omurgası olacak.

Program hem 'Onarım' hem de 'Reform' kapsamında. Yani hem yıkımı düzletecek hem de yeni bir yapı kuracak.

Satır aralarında gözden kaçabilir diye ben burada bazı değişimleri vereyim:

Mesela diyor ki, tarımda destek ödemeleri **ekim öncesi** verilecektir. Bu demektir ki çiftçi bankaya borçlanmadan ekimini yapabilecek. Aynı zamanda sulama gideri gibi giderler ise **hasat sonrası** tahsil edilecek. Ama çok daha önemlisi tarımda **destek fiyatları da ekim öncesi** açıklanacak... Yani hasat zamanı değil.

Bu demektir ki tarımda **ihtiyaca göre ekim planlamasına** da geçiliyor. Çiftçi ne ekeceğini ve ne kazanacağını bilecek.

Çok daha önemlisi Bakanlığın adının değişmesi: Tarım ve **Gıda Güvenliği** Bakanlığı olacak. Gıda güvenliği ne demek? Bugün kanserden ölen ölene... Zehirli diye Rusların bile almadığı ürünleri bize yediriyorlar. GDO vs ne varsa yiyip tüketiyor ve kanserden geçilemez ülke olduk.

Gıda güvenliği o kadar önemli ki. Sadece bu değişim bile beslenme fiyatını ve beslenme güvenliğini baştan aşağı değiştirecektir.

***

Bir başka nokta: **Türkiye Kalkınma Bankası Teknolojiyi finanse** eden bir banka yapısına dönüşecek.

Sermaye tabana yayılıp uzun vadeli kaynaklar sürdürülebilir kalkınma amaçlarının gerçekleşmesine dönük şirketlere yönlendirilecek. Ve bunun yanına bir de **'Yatılı Teknoloji Liseleri'** kurulacak.

Bu maddeye bir de **"Strateji ve Planlama Teşkilatının"** kurulmasını eklediğinizde büyük değişimi görebiliyor musunuz?

Kaynaklar Kanal İstanbul gibi yerlere gitmeyecek, KÖİ'lerdeki haksızlıklar giderilip zararlar geri alınacak ve imar rantı vergilenecek. Bu iki paragrafı birleştirin: Nereden kaynak alınacak ve kaynaklar nereye gidecek... Büyük değişimin ve kalkınma hamlesinin ana omurgası burada yatıyor.

Burada açık ve net şekilde **'Bilişim stratejik sektör olacak'** deniliyor.

İlk kez inşaat ve beton yerine bilişimi ve teknolojiyi önceleyen bir ekonomik model vaat ediliyor.

'Yabancıya konut satışı duracak ve kaçak yabancı çalıştırılmayacak'. Bu ise ülkemizde düşen ücretleri hızla yukarıya çekecektir.

Özellikle ileri yaş grubunun yeni meslek edinmesi açısından **'İkinci Şans Okulları'** açılacak ve mesleki eğitimle işsizlik hızla aşağı çekilecek. Eğitim sistemi

01.02.2023

özellikle yabancı dil öğrenimini de içerecek şekilde 1+5+4+3 şekilde oluşturulacak. **'Harika Çocuk Yasası'** ile yaratıcı kültür ve sanat gelişimi ilk eğitimle başlayacak.

***

Bakın hem oranım hem de reform niteliğinde düzenlemeler de var: Mesela Cumhurbaşkanlığımıza ait 13 uçak var. Bunlar satılıp ülkenin gerçek ihtiyacı olan yangın söndürme uçakları alınacak. Burada aynı zamanda Türkiye'nin kaynaklarını ihtiyaca değil de gösterişe yatırmamasından geri dönüleceğini gösteriyor.

Atatürk Havalimanı yeniden hizmete açılacak ve Şehir Hastanelerine hasta gitsin diye şehir içlerinde kapatılan hastaneler de yeniden açılacak...TOKİ ise sadece sosyal konut, yani evi olmayanlara ev yapacak. TOKİ rant kurumu yerine hizmet kurumuna dönüştürülecek.

Öğrencilerin tüm ihtiyaçlarına yönelik yurtlar yapılıp, cemaat yurtlarına yönelmeleri önlenecek!!!

(Ülkenin geleceğini kurtaracak en önemli adımlardan biri)

***

Ve özet: Türkiye sadık kullar zihniyetinden kurtarılıp HAK SAHİBİ VATANDAŞ dönemine geçecek.

Hak sahibi olmak, kul zihniyetinden dönmek büyük bir değişim. Yukarıda kaybedilen parayı nasıl bulacağımızı açıklarken burada da kaybedilen aklı nasıl bulacağımız izah ediliyor.

Çünkü ülkemiz maalesef parayı da aklı da geri kazanmak zorunda.

01 Şubat 2023, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Küresel efendilerinden 'aferin' aldılar

6Masa'nın "Ortak Politikalar Mutabakat Metni" pazartesi günü açıklandı. Aynı anda "FETÖ'ye, PKK'ya, askeri vesayete, LGBT'ye, Batı'daki Türkiye düşmanlarına ve tabii ki en önemlisi ABD'ye göz kırpan bir metin" oluşturmayı başarmışlar. Kendilerini tebrik etmek gerekir.

Bunu da gizli kapaklı yapmıyorlar. Açık açık canlı yayında söylemekten çekinmiyorlar. Halk TV'ye çıkan DEVA Lideri **Ali Babacan**, "Böyle bir mutabakat metni hazırladığımız için Avrupalılar bize aferin diyecek" şeklinde konuşmuş. Ülkesinin çıkarlarını düşünen bir siyasetçi böyle bir cümle kurabilir mi?

ABD SİZİNLE GURUR DUYUYOR

"Bunlar iktidar oldukları gün Türkiye'yi küresel efendilerine teslim edecekler" dediğim için sosyal medyadan bana saldırmışlardı. **Babacan**'ın bu açıklamaları her şeyin itirafı değil mi?

Tekrar ediyorum... Pazartesi günü açıklanan bu mutabakat metninin asla Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda hazırlandığını düşünmüyorum. Batı'daki Türkiye düşmanları dayatmış ve ortaya böyle korkunç bir metin çıkmış. Çok açık bir şekilde, "**Bunları yaparsanız sizinle çalışırız**" demişler. Hepsi de altına imzalarını atıp '**Aferin**' almış. Şimdi önlerinde zorlu bir seçim süreci ve karşılarında dünyanın en tecrübeli lideri olan **Recep Tayyip Erdoğan** var. Batı medyasıyla birlikte eşzamanlı olarak **Erdoğan**'a karşı saldırıya geçtiler. Seçimi kazandıktan sonra neler olacağını mutabakat metninde açık açık anlatmışlar.

TÜRKİYE DÜŞMANLARIYLA MUTABAKAT

Bütün yatırımları durduracaklar. PKK'ya kaynak sağlayan, kadrolarını açan HDP'li belediyelere tam destek verecekler. 15 Temmuz darbe girişimiyle bağlantılı ne kadar Fetullahçı hain varsa tekrar görevlerine dönmesine izin verecekler. Kanal İstanbul

dahil bütün yatırımları durduracaklar. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin kapısına kilit vurup devleti yeniden Çankaya'daki köhne binaya taşıyacaklar.

Kuvvet komutanlıklarını Milli Savunma Bakanlığı'ndan alıp Genelkurmay'a bağlayarak askeri vesayeti yeniden gündeme getirecekler. Şehir hastanelerini kapatacaklar, özel hastanelere desteği kesecekler, halkı yine sabahın dördünde SSK hastanelerinde kuyruğa sokacaklar. Libya, Suriye, Rusya, Azerbaycan ve Körfez'deki Türkiye'nin çıkarları da umurlarında olmayacak. Milli savunma sistemleri, Togg, SİHA, Baykar, Doğu Akdeniz'deki enerji kaynakları, Karadeniz doğalgazı, mavi vatan vs. Türkiye'nin menfaatine ne kadar kazanım varsa hepsini unutun.

İşte 6'lı Masa, mutabakat metninde bize böyle bir gelecek vaat ediyor. Bunları ben söylemiyorum. Tamamı basına dağıtılan metinde var. Bu yüzden aylardır 14 Mayıs seçimlerinin öneminden bahsediyoruz. **"Erdoğan düşmanlığı aslında Türkiye düşmanlığıdır"** derken işte bu tehlikeye dikkat çekiyoruz.

Erdoğan'dan kurtulmak isteyen Batı medyası işte bu nedenle, "14 Mayıs'taki Türkiye seçimleri, 2023 yılında dünyada yapılacak en önemli seçim olacak" şeklinde başlıklar atıyor. Gözleri dönmüş durumda ve seçimlere kadar her türlü kötülüğü yapabilirler.

Kime oy verirsiniz verin, sandığa gittiğinizde bunları aklınızdan çıkarmayın.